

SVETOVNI DAN SPOMINA NA ŽRTVE PROMETNIH NESREČ

**Ljubljana, Rdeča dvorana v Mestni hiši,
sobota, 18. november 2023, ob 17. uri**

NESREČA = TRČENJE

Sem Neža Jenko. Kot moderatorica sem se Zavodu pridružila po tem, ko sem v prometni nesreči izgubila najboljšo prijateljico. Mislim, da se ljudje premalo zavedamo, kako hitro se nam zaradi neodgovornega ravnanja v prometu življenje lahko povsem spremeni. Zato sem pri delu z mladimi še toliko bolj vesela, ko v razredih opažam, da mlajše generacije o varnosti in odgovornosti v prometu vedo že zelo veliko. Na eni zadnjih delavnic me je zaznamoval razmislek učenca, ki je napisal: "Združeni narodi, Svetovna zdravstvena organizacija in Evropska komisija že leta ne uporabljajo izraza nesreča (accident), temveč so jo zamenjali z ustreznejšo, trčenje (crash, collision). Zagotovo z razlogom, kajne? V obrazložitvi namreč piše, da je pojem nesreča nekaj, kar v evropski kulturi razumemo kot, ko ti iz rok pade krožnik, kozarec ali ko trčiš v stebriček. Kadar pa je razlog v alkoholu, drogah, agresiji ali povratništvu, pa ta beseda izzveni. Zakaj tega tako ne razumemo v Sloveniji? Da bomo razumeli tudi v Sloveniji, bom **Pomagala spreminjati sistem na bolje!**

SODNI POSTOPKI V RAZUMNIH ROKIH

Sem Maruša Obradovič. Z Zavodom Varna pot rada sodelujem, ker se zavedam, da se ti življenje v trenutku lahko obrne na glavo. Rada pomagam in ozaveščam ljudi o tem, kako pomembno je trezno sedeti za volan in gledati drug na drugega, kljub temu da se na cesti med seboj ne poznamo. Na cesti se nihče ne bi smel obnašati egoistično, a žal še vedno veliko voznikov misli, da so na cesti sami. Zato vem, da so preventivne delavnice v vseh izobraževalnih ustanovah, predvsem srednjih šolah, res ključnega pomena, saj moramo spreminjati odnos, razmišljanje in odgovornost mladih, ki bodo za volan sedli kaj kmalu. Vedno znova pa se me dotaknejo zgodbe žrtev prometnih nesreč. Ko bom na vodilnem položaju, bom poskrbela, da bodo pravni delavci v pravosodnem sistemu deležni kakovostnih izobraževanj in jim bodo dodeljene ekipe strokovnjakov, ki jih bodo razbremenile birokratskih opravil. Tako bodo lahko opravljali svojo prvenstveno nalogo 100% in v dobro vsake posamezne žrtve. Da bodo postopki hitri, strokovni in v razumnih rokih po celotni Sloveniji, bom **Pomagala spreminjati sistem na bolje.**

DOSTOPNOST DO ZDRAVSTVENIH STORITEV

Sem Simona Skok. Zavodu Varna pot sem se pridružila, ker me navdihuje delo o otroki, in ker vem, kaj pomenijo posledice hude prometne nesreče. Najraje izvajam delavnice v osnovnih šolah, saj otroci in mladostniki pridobivajo temeljna znanja ki jim pomagajo razviti odgovorno vedenje v prometu, na zabaven način.

Ko bom na vodilnem položaju, se bom zavzela za vsakega posameznika in mu omogočila takojšnjo, korektno in kvalitetno specialistično pomoč najbolj prizadevnih strokovnjakov na področju duševnega zdravja. Danes je žal dostop do take pomoči dolgotrajen ali pa predrag. Da temu ne bo več tako, bom **Pomagala spreminjati sistem na bolje!**

DOSTOJNE ODŠKODNINE

Sem Saloma Mukenauer. Zavodu varna pot sem se pridružila zaradi želje po pridobivanju izkušenj na področju dela z otroki in mladostniki, ki so še kako dragocene za moj profesionalni razvoj. Raznolike in dinamične aktivnosti z učenci so me takoj motivirale za tovrstno delo. Z otroki, mladimi in ljudmi, ki so jih posledice najhujših nesreč za vedno zaznamovale, spoznavam vrednote, smisel in pravo vrednost življenja.

Pri tem sem spoznala tudi velik razkorak med besedami in dejanji na področju odškodnin v Sloveniji ali v drugih državah zahodne EU. Ko slišiš, da je bila odškodnina za uničen avtomobil višja od odškodnine izgubljenega življenja, ugotoviš, da obstaja nedostojno spoštovanje slehernega posameznika v naši družbi. Žal. Menim, da je potrebno tudi pri nas dostojno in korektno ovrednotiti človeška življenja, odškodnine pa naj postanejo opora žalujočim in bližnjim. Dostojanstveno bom **Pomagala spreminjati sistem na bolje!**

TRAJNOSTNO IZOBRAŽEVANJE OTROK IN MLADOSTNIKOV S PODROČJA VARNE MOBILNOSTI

Sem Maja Uлага. Zavodu Varna pot sem se pridružila v želji po pridobivanju novih izkušenj in izvajanju zanimivih projektov, kar mi na Zavodu omogočajo v okviru preventivno-izobraževalnih programov za vrtce in šole. Včasih mi pridejo na uho življenjske zgodbe ljudi, ki so jih najhujše posledice prometnih nesreč hudo zaznamovale. Ob tem pomislim, koliko življenj na dolgi rok bi lahko rešili, če bi bilo izobraževanje otrok in mladostnikov s področja varne mobilnosti trajno in bi ga lahko izvajali ne samo mi v zavodu, temveč tudi drugi. S sredstvi namreč lahko dosežemo le slabo desetino vrtcev ali šol, kar si želim, da bi se spremenilo, saj brez pametnih, srčnih, izobraženih in spoštljivih otrok ter mladih ne bo prinašalo blaginje in sreče. **Zato bom s svojim delom spreminjala sistem na bolje!**

ALKOHOL = PRAVNI vzrok nastanka tragičnih nesreč

Sem Kaja Kobal. Zavodu sem se pridružila že v času študija socialne pedagogike. Klic, da bi delo z otroci in mladimi lahko opravljala tudi profesionalno v zavodu sem sprva poskušala utišati, odgnati, saj sem smatrala da je to le posledica izgube očeta v prometni nesreči. Po delu v Evropskem združenju žrtev prometnih nesreč, pa sem spoznala, da je to moje poslanstvo. Želela sem si, da bi programe za mlade, predvsem na področju škodljivih substanc kot sta alkohol in prepovedane droge v prometu prenesti v slovenske šole in okolje.

Vendar Zavod ni imel finančne zmožnosti zaposlitve, želja v meni pa je samo še rastla in rastla. Pravijo, da tisto kar si od srca želiš tudi pride. Res je, večletni razpis Ministrstva za zdravje za področje "Preprečevanje rabe dovoljenih in prepovedanih drog in s tem povezane škode" mi je omogočil varno zaposlitev v sklopu našega programa "Varna mobilnost brez alkohola in prepovedanih substanc" in uresničitev želje. Spoznanje, da za razliko od drugih držav EU, slovenske zakonodaja ne prepozna kot vzroka za nastanek tragičnih nesreč, mi je dalo še večji motiv in v teh letih skozi delavnice Zvozi, 5 x stop je kul in Čista nula čista vest sem spoznala, da otroci in mladi danes vedo in razumejo, da je zakon še kako v zmoti. V svojem poslanstvu spoznavam moč izobraževanja, preventive in zagovorništva in že vidim sadove dela številnih deležnikov, ki skozi strožjo zakonodajo za mlade, programe in treninge varne vožnje med vrstniki izgrajujejo relativno odgovoren odnos do trezne vožnje, ki je ohranil veliko mladih življenj. Vem, da bi to zmogli tudi z drugimi, starejšimi vozniki in povratniki. **Zato ne bom mižala in se sprenevedala, raje bom pomagala spreminjati sistem na bolje!**

FINANCIRANJE PROJEKTOV

Sem Tina Klemenčič. mama dveh osnovnošolcev, žena, vzgojiteljica z večletnimi izkušnjami z vzgojo najmlajših in vodenjem vrtca. Spoznala sem, da sem zgolj v svojem okolju omejena z zmožnostmi dosega izobraževanja otrok na kreativen in njim najbližji in razumljiv način. Iskala sem priložnost, programe, ki bi me pritegnili in jih začutila. Po ogledu videa Vizija NIČ na socialnem omrežju Zavoda sem v štirih minutah čutila, da bi to lahko bilo to. Pisala sem jim, skeptično in z mislijo, da mi ne bodo odgovorili ali pa kot mnoge nevladne organizacije odgovorili, da nimajo sredstev.

V nekaj urah sem dobila povabilo na pogovor in danes sem tu. Kot pravita Robert in Kaja, 33.3% zaposlenih+ novo srce in duša zavoda.. Zaradi uspešne prijave na evropskem razpisu za področje zagovorništva ter pravne obravnave žrtev s področja varne mobilnosti si želim, da se za povsem humane, civilizacijsko normalne in po mojem mnenju zelo osnovne pravice žrtev prometnih nesreč ne bomo borili kot z mlino na veter, temveč zaupam in močno verjamem, da se pomembna zavedanja začnejo že pri najmlajših, v vrtcih in osnovnih šolah. Po svoji strokovni naravnosti in izkušnjah dela z otroki sem prepričana, da stopnja osebne rasti posameznikov ne potrebuje direktiv in prepovedi, temveč bomo z izvajanjem preventivno-izobraževalnih programov to družbi podajali naravno, s strmenjem k Viziji NIČ. **Če bomo uspešni tudi v projektu Parka varne mobilnosti za mlade v MO Ljubljana pa bom še toliko bolj spreminjala sistem na bolje!**

